

Sygn. akt I C 521 /13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Wiercińska – Bałaga

Protokolant Renata Bleichert

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2014 r.

w Zgorzelcu

sprawy z powództwa S. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. M. kwotę 15044,19 zł (piętnaście tysięcy czterdzieści cztery złote dziewiętnaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5427,06 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 521/13

UZASADNIENIE

Powód S. M. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) Zakładu (...) w W. kwoty 11577,92 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powód przytoczył, że na podstawie umowy przelewu z 14 marca 2013 r. nabył od I. D. wierzytelność wobec strony pozwanej o wypłatę odszkodowania z tytułu szkody majątkowej wyrządzonej w dniu 5 lipca 2012 r. w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym stanowiącej własność I. D. położonej w U. nr (...), co do którego to budynku I. D. zawarła ze stroną pozwaną 11 maja 2012 r. umowę ubezpieczenia (...) na kwotę 120.000 zł. Z tytułu zalana na skutek powodzi z 5.07.2012 r. budynku mieszkalnego strona pozwana wypłaciła I. D. w dniu 16 lipca 2012 r. odszkodowanie w kwocie 9595,66 zł. I. D. zlecała rzeczoznawcy majątkowemu W. P. wykonanie kosztorysu prac remontowych potrzebnych do przywrócenia ubezpieczonego budynku do stanu sprzed powodzi, który oszacował go na kwotę 70.580,20 zł. W wznowionym przez pozwaną postępowaniu szkodowym dokonano wtórnych oględzin szkody i weryfikacji przedstawionego przez ubezpieczoną kosztorysu, w związku z czym wypłacono jej dalsze odszkodowanie w kwocie 16091,15 zł. Pismem z 15 stycznia 2013 r. wezwano pozwaną do zapłaty odszkodowania wyliczonego na podstawie przedstawionego przez I. D. kosztorysu szkody. Powód wskazał, że dochodzi jedynie części odszkodowania, obejmującego kwotę 11577,92 zł z pozycji 5 tabeli elementów scalonych stanowiącej załącznik do kosztorysu z wyliczeniem szkody, obejmującego prace związane z przywróceniem budynku do stanu sprzed powodzi,

tj. sprzątania, odmulania, odkażania, mycia oraz osuszania pomieszczenia piwnicy oraz osuszania stropów piwnicy. Zastrzegł jednocześnie możliwość rozszerzenia powództwa w toku procesu.

W odpowiedzi na pozew (k 39-40) strona pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Przyznała, że w związku z zawartą z I. D. umową ubezpieczenia nieruchomości położonej w U. od ryzyka powodzi odpowiada za powstałą w dniu 5 lipca 2012 r. szkodę powodziową, jak też okoliczności dotyczące wypłaty w postępowaniu likwidacyjnym I. D. odszkodowania w kwocie 25686,81 zł, zakwestionowała jednocześnie wyliczenie wartości szkody zawarte w zleconym przez ubezpieczoną W. P. kosztorysie, podtrzymując wyrażone w tym zakresie stanowisko z postępowania likwidacyjnego.

W piśmie procesowym z 19 maja 2014 r. (k 133) powód rozszerzył powództwo o dalszą kwotę 3466,27 zł, domagając się ostatecznie zapłaty na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 15044,19 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powołał się na wyliczenie wartości szkody zawarte w opinii biegłego, który ocenił ją na kwotę 40731 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. D. jest właścicielką zabudowanej nieruchomości obejmującej działkę gruntu o numerze ewidencyjnym (...) położonej w U. nr (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Lubaniu Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w L. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(bezsporne)

I. D. zawarła ze stroną pozwaną (...) Spółką Akcyjną w W. na okres od 28 maja 2012 r. do 27 maja 2013 r. umowę ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego położonego w U. nr (...) (...) w wariantcie wartości rzeczywistej z sumą ubezpieczenia 120.000 zł, umowę ubezpieczenia ruchomości domowych w wariantcie elastycznym z wartością rzeczywistą z sumą ubezpieczenia 10.000 zł. Zgodnie z §6 ust.1 pkt 1g ogólnych warunków ubezpieczenia (...) ustalonych uchwałą zarządu (...) S.A. nr (...) z 31.01.2012 r. budynek mieszkalny jednorodzinny objęty był ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych między innymi wskutek powodzi. Zgodnie z §20 ust.1 pkt 2b ogólnych warunków ubezpieczenia (...) wysokość odszkodowania winna być ustalona w odniesieniu do budynku mieszkalnego w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia w wartości rzeczywistej na podstawie kosztorysu sporządzonego przez (...) S.A. w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub w oparciu o cenniki stosowane przez (...) S.A. opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa. W myśl §21 ust.2 owu w porozumieniu z ubezpieczającym lub ubezpieczonym wartość odszkodowania może być ustalona na podstawie rachunków za odbudowę lub naprawę uszkodzonego mienia potwierdzonych kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy albo kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym sporządzonym zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia, standard wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, zweryfikowanych przez (...) S.A. w zakresie zgodności ze stanem faktycznym. Przy czym w myśl §72 owu ubezpieczyciel winien wypłacić odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.

(bezsporne)

W 2008 r. I. D. przeprowadziła generalny remont budynku stanowiącego przedmiot ubezpieczenia, w czasie którego wykonano tynkowanie budynku, wybudowano murowany w miejsce dotychczasowego drewnianego ganek, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową zewnętrzną i częściowo wewnętrzną został wyremontowany jeden pokój, wykonano w nim gładzie gipsowe i a na podłodze w nim zostały położone panele.

(dowód: zeznania I. D. k 84 verte; zeznania świadka E. H. k 85; opinia biegłego K. L. k 96-106)

W dniu 5 lipca 2012 .r roku w wyniku długotrwałych i silnych opadów deszczu znaczny obszar U. w tym budynek nr (...), uległ zalaniu w wyniku powodzi. Woda zalała budynek w U. nr 106 do wysokości 50-60 cm na parterze budynku oraz piwnice budynku po ich strop. W wyniku działania wody zniszczeniu uległy ściany parteru budynku do wysokości 60 cm + 40 cm podciągania kapilarnego, a w szczególności tynki i okładziny ściennie parteru, stolarka drzwiowa wewnętrzna i zewnętrzna parteru, elewacja budynku do wysokości ok. 100 cm (zalanie ścian do wysokości 60 cm + podciąganie kapilarne wody średnio ok. 40 cm), posadzki parteru z podłozami podposadzkowymi, posadzki piwnicy, tynki wewnętrzne i okładziny ścian piwnic, tynki wewnętrzne sufitów piwnicy, powłoki malarskie ścian i sufitów piwnic, instalacja elektryczna od wysokości 60 cm + 40 cm podciągania kapilarnego, instalacja CO do wysokości 60 zm. Na skutek zalania i utrzymywania się w budynku wody powodziowej przez ok. 25 godzin ściany budynku wykazują widoczne zmiany konstrukcyjne (liczne zarysowania pionowe i skośne), wskazujące na przekroczenie stanów granicznych nośności, powstałe na skutek nierównomiernego osiadania budynku, spowodowanego popowodziowymi zamianami geotechnicznymi podłoża gruntowego.

(dowód: zeznania świadka W. P. k 83 verte-84; zeznania I. D. k 84 verte; zeznania świadka E. H. k 85; opinia biegłego K. L. k 96-124; dokumentacja fotograficzna na nośniku CD k 19)

I. D. w dniu 5 lipca 2012 r. zgłosiła pozwanej szkodę na skutek zalania budynku mieszkalnego w U. nr 106 na skutek powodzi. W dniu 16 lipca 2012 r. strona pozwana wypłaciła jej odszkodowanie w kwocie 9595,66 zł. W toku postępowania likwidacyjnego I. D. w dniu 5.11.2012 r. przedstawiła pozwanej kosztorys szkody sporządzony przez W. P., który ustalił koszt remontu budynku na kwotę 70272,55 zł i na jego podstawie wezwała pozwaną do uiszczenia na jej rzecz tej kwoty tytułem odszkodowania za zniszczenia budynku mieszkalnego. Strona pozwana po dokonaniu weryfikacji przedmiotowego kosztorysu ustaliła, iż wartość szkody w budynku wynosi 25686,81 zł i na jego podstawie wypłaciła I. D. w dniu 22.11.2012 r. dalsze odszkodowanie w kwocie 16091,15 zł.

(dowód: akta szkodowe; kosztorys wraz z tabela elementów scalonych k 21-27; notatka służbowa k 28)

Pismem z 15 stycznia 2013 r. I. D. wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 70580,20 zł tytułem brakującej części odszkodowania w terminie do 22 stycznia 2013 r.

(dowód: pismo I. D. z 15.01.2013 r. wraz z potwierdzeniem nadania k 30)

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 14 marca 2013 r. I. D. zbyła powodowi S. M. przysługującą jej wobec strony pozwanej wierzytelność o wypłatę odszkodowania z tytułu szkody majątkowej wyrządzonej 5 lipca 2012 r. przez powódź.

(dowód: umowa przelewu z 14.03.2014 r. k 32)

Na skutek powodzi z 5 lipca 2012 r. budynek mieszkalny w U. nr 106 został zalany do wysokości 1,10- 1.20 m nad poziom terenu, wewnątrz budynku zostały zalane w całości pomieszczenia piwnicy oraz na poziomie parteru budynku pomieszczenia od wysokości ok. 50-60 cm ponad poziom posadzki. Posadzki piwnicy, tynki wewnętrzne ścian piwnicy do pełnej wysokości pomieszczenia, tynki wewnętrzne sufitów piwnicy na całej powierzchni, powłoki malarskie ścian piwnic do pełnej wysokości pomieszczeń, sufitów na całej powierzchni, stolarka drzwiowa wewnętrzna i zewnętrzna, elewacje budynku do wysokości zalania 60 cm i 40 cm podciągania kapilarnego, posadzki parteru z podłozami podposadzkowymi uległy całkowitemu lub częściowemu zniszczeniu. Elementy wykończeniowe w kondygnacji parteru całkowicie lub częściowo zalane do poziomu 60 cm oraz zawilgocone w wyniku podciągania kapilarnego wilgoci o dalsze 40 cm: posadzki parteru z posadzkami z płytek ceramicznych, panelami, podłogami drewnianymi, podłozami, tynki wewnętrzne ścian parteru do poziomu zalania oraz do poziomu podciągania kapilarnego wilgoci, powłoki malarskie ścian parteru, instalacja elektryczna do poziomu zalania i podciągania kapilarnego oraz instalacja CO do poziomu zalania uległy całkowitemu lub częściowemu zniszczeniu. Wartość użytkowa tych zalanych elementów z przyczyn technologicznych była nieprzydatna do dalszej eksploatacji lokalu o

założonej funkcji mieszkalnej. Zalane powierzchnie posadzek, ścian, sufitów wymagały dezynfekcji, mycia, czyszczenia i odgrzybiania. Zalane grzejniki co, urządzenia osprzętu sanitarnego i stolarka okienna pcv wymagały dezynfekcji, mycia i czyszczenia. Zalane urządzenia co i cwu- węzeł cieplny kwalifikował się do odrębnego przeglądu technicznego i odrębnej specjalistycznej wyceny. Ściany budynku wykazują widoczne zmiany konstrukcyjne (liczne zarysowania pionowe i skośne), wskazujące na przekroczenie stanów granicznych nośności, powstałe na skutek nierównomiernego osiadania budynku, spowodowanego popowodziowymi zamianami geotechnicznymi podłoża gruntowego. Konieczne jest doraźne wzmocnienie osłabionych ścian obwodowym wieńcem o przekroju 12*12 cm, zbrojonym stalą 4*fi 12-34 Gs, betonem B 20. Uszkodzenia konstrukcyjne wymagają stałego monitoringu przez osobę uprawnioną, a w przypadku dalszej progresji spękań może wystąpić konieczność wykonania ekspertyzy elementów konstrukcyjnych budynku-fundamenty i ściany i w odniesieniu do jej ustaleń wzmocnienia podłoża gruntowego (iniekcje betonowe) oraz fundamentów i ścian budynku. Wartość kosztorysowa przedmiotowych robót według wartości rzeczywistej wynosi przy przyjęciu uśrednionych cen na poziomie III kwartału 2012 r. S. 40731,36 złotych.

(dowód: opinia biegłego K. L. k 96-124)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 509 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Obowiązujące przepisy zawierają domniemanie rozporządzalności prawem podmiotowym i tylko w sytuacjach wskazanych przez ustawę można przyjąć istnienie ograniczania rozporządzalności. Jeżeli zbywca jest podmiotem wielu wierzytelności, nie ma przeszkód, by przeniósł je wszystkie na nabywcę jedną umową. Skutkiem takiej umowy będzie przeniesienie na nabywcę wskazanych w umowie wierzytelności w takim stanie, w jakim one były i przysługiwały zbywcy w chwili dojścia do skutku przelewu. Nabywca wierzytelności wchodzi bowiem w miejsce zbywcy, ze wszystkimi tego konsekwencjami, a zgodnie z art. 516 kc zbywca ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje, w każdym przypadku przelewu o obowiązkach zbywcy wierzytelności względem nabywcy rozstrzyga treść stosunku zobowiązaniowego leżącego u podstaw przelewu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., sygn. akt II CK 225/05). Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu w rozumieniu art.509 kc przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela.

Podstawę materialną roszczenia ze stosunku podstawowego, z którego wierzytelność była przedmiotem cesji na rzecz powoda, stanowił przepis art. 805 kc, który zawiera ogólną definicję umowy ubezpieczenia. Zgodnie z jego treścią ubezpieczający zobowiązuje się opłacić składkę, a zakład ubezpieczeń spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, to jest zdarzenia losowego. Wobec tego, że przepisy kodeksu cywilnego ani ustawy ubezpieczeniowej nie regulują szczegółowo całokształtu kwestii związanych z ubezpieczeniem w każdym z jego rodzajów, dlatego też szczegółowe postanowienia dotyczące konkretnego ubezpieczenia ustalane są w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków dobrowolnego ubezpieczenia, które należy traktować jako część umowy. Szkada powstaje w chwili zdarzenia objętego odpowiedzialnością ubezpieczyciela i podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 kc, a w wypadku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń – według zasad określonych w §2 tego przepisu. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje w chwili wystąpienia szkody, odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie. Odpowiedzialność ubezpieczyciela ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej, a przepis art. 13 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej

(Dz. U nr 124, poz. 1151 z późn.zm.) wprost stanowi, że odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia .

Jak stanowi art. 824§1 kc jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela. Natomiast sposób określania wysokości szkody ogólnie określony w art.363 kc uszczegółowienie znajduje w ogólnych warunkach ubezpieczenia i na ich podstawie została ustalona szkoda w przedmiotowej sprawie. Wbrew stanowisku pozwanej, wyrażonym w odpowiedzi na pozew, odszkodowanie winno zostać ustalone na podstawie wartości nowej, a nie rzeczywistej. Wynika to wprost z umowy ubezpieczenia. Ogólne warunki ubezpieczenia rozróżniają dwa sposoby wyliczania sumy ubezpieczenia: wartości nowej i wartości rzeczywistej. Zgodnie z §20 ust.1 pkt 2b ogólnych warunków ubezpieczenia (...) rozmiar szkody winien być ustalony w odniesieniu do budynku mieszkalnego I. D. położonego w U. nr (...) według wartości rzeczywistej tj. wartości odpowiadającej kosztom naprawy lub odbudowy zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów pomniejszona o stopień zużycia technicznego (pkt 106 w zw. z ppkt a pkt 104 §2 owu).

Przy czym ustalenia tak wysokości jak i zakresu szkody doznanej przez I. D. na skutek powodzi z 5.07.2012 r. Sąd dokonał na podstawie opinii biegłego K. L.. Zadaniem Sądu opinia biegłego K. L. jest rzetelna, jasna i pełna, bowiem wyprowadzone w niej wnioski są logiczne i naukowo uzasadnione. Również wskazać należy, iż z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy, jak w tym przypadku, wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny i w takim przypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego jeśli jest ona prawidłowa i jeśli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Przy czym podkreślić należy, iż żadna ze stron w określonym terminie nie zgłosiła żadnych uwag, ani zastrzeżeń co do opinii, co stanowiło wyraz zaaprobowania przez strony przedmiotowej opinii biegłego.

Z tych też względów Sąd uznał za zasadne żądanie pozwu w jego rozszerzonej postaci tj. co do kwoty 15044,55 zł, a odpowiadające wyliczonej przez biegłego wartości szkody w wysokości 40731,36 zł pomniejszonej o dotychczas wypłacone ubezpieczonej I. D. przez pozwaną odszkodowanie w kwocie ogółem 25686,81 zł.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481§1 i 2 kc, mając na względzie fakt wymagalności roszczenia, bowiem roszczenie poszkodowanego zgodnie z art.817§1 kc w zw. z §72 owu miało charakter terminowy, a w odniesieniu do dnia zgłoszenia szkody, jak też wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty z 15 stycznia 2013 r. dzień 23 stycznia 2103 r. jest uchybieniem terminowi i od tej daty Sąd zasądził należne powodowi odsetki ustawowe.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98§1 i 3 kpc, zasądzając na rzecz powoda kwotę 5427,06 zł, w tym 579 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 2100,08 zł tytułem kosztów opinii biegłego oraz wynagrodzenie radcy prawnego ustalone na podstawie §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r poz.490). Dodatkowo Sąd zasądził na jego rzecz koszty przejazdów pełnomocnika na rozprawy tak przed tutejszym Sądem, zgodnie ze złożonym spisem kosztów, mając na uwadze skomplikowany charakter sprawy i konieczną obecność pełnomocnika w toku całego postępowania z uwagi na celowość podejmowanej przez powoda obrony jego praw. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012, sygn.. III CZP 33/12, opublik. w Biul. SN 2012/7/8)